SQL'e GİRİŞ

Çağlar Ülküderner caglar@tubitak.gov.tr

Database yaratmanın zorlukları?

- Ah o data structure dersi...
- Eskiden bir kaç text yada binary dosya üzerinde herşeyi yapmaya çalışırdık.
- Fonksiyonlar yazıp sevinirdik.
- Buffer ayarlamaya çalışırdık.

Database Neden?

- Çok geniş kütüklerle boğuşmak
 - □ İhtiyaçlar çok fazla
 - □ Kütüklerin yönetimi
 - □ Kütükleri korumak
 - □ Yedekleme
 - □Güvenlik

Database Neden?

- Birden fazla veri yapısını bir arada tutmak
- Ya ekleme yapmak gerekirse
- Peki ya değişiklik olursa
- Bu dosya yapıları çöpe mi yoksa bir beyin fırtınsından ve yüzlerce satırlık kod yazdıktan sonra bir sonraki fırtınaya kadar geçici bir rahatlama mı?

Peki ya internet yüzü?

- Online gezinirken gerekli olursa
 - Bir database in olaşılabilirliği
 - □ Sunucu gücü
 - Hazırlanılan bu dosyalara ulaşımı neyle yapacağız?
 - □ Peki ya güvenlik?

Peki SQL Nedir?

- Structured Query Language
- Database yönetimi için bir programlama standartı.
- ANSI ve ISO standartlarında ve bir çok programlama dilli standart komutlarında SQL özelliklerini kullanmaya imkan sağlıyor.

SQL Kullanımı nasıl?

- Basitçe alaşılabilecek komutlarla kullanım
- Veri ekleyip çıkarmaktan tutup
- Veri yerini kolaylıkla bulmaya kadar
- Programlanabilir arayüz mevcut
- Yedek almak ve alınan yedekleri geri yüklemek çok kolay

SQL Nerede Lazım?

- Aslında her eve lazım :)
- Şirketin mali durumlarını toplarlamak
- Stok kontrolleri
- Veri arama sistemleri (Arama moturu, vb)
- Özellikle PHP kullananlara

SQL Ağzıyla kuş tutar mı?

- Aslında bu biraz da kullandığınız SQL'e bağlı (MySQL, PostgreSQL vs.)
- Başlangıç için en iyisi MySQL
- Sonraki adım PostgreSQL
- Tüm ihtiyaçlarınıza ücretsiz çözüm

MySQL ne? Yenir mi?

- İlk başlayanlar için MySQL
 - Altın dörtlünün bir parçası
- MyAdmin ile zorlanmadan öğrenerek kullanım imkanı
- Çoklu dil seçeneği ile kolay kullanım

MySQL'e bağlanmak

```
mysql -h localhost -u root -p
Enter password: *****
Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 18 to server version: 3.23.38

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the buffer
mysql>
mysql>
```

MySQL değişkenlerini görmek

mysql> show variables;

Versiyon bilgisinden bölge saatine kadar 78 farklı bilgi verir.

mysql> status;

Connection id: 18

Current database:

Current user: root@localhost

Server version: 3.23.38

Protocol version: 10

Connection: localhost via TCP/IP

Client characterset: latin1 Server characterset: latin1 TCP port: 3306

Uptime: 11 min 43 sec

Threads: 2 Questions: 247 Slow queries: 0 Opens: 243 Flush tables:

1 Open t

ables: 64 Queries per second avg: 0.351

Databaseleri görmek:

```
mysql> show databases;
+-----+
| Database |
+-----+
| cengdb |
| deneme |
| muhasebe |
| mysql |
| nuke |
| test |
| theatre |
+-----+
7 rows in set (0.00 sec)
```

show databases;

Sisteme bağlı olan kullanıcının haklarının izin verdiği tüm databaseleri gösterir.

Database seçmek için:

use <database adı>

Ör:

mysql> use cengdb; Database changed Database İçindeki tableları görmek için: show tables;

[Veri tabanında veriler tablolar halinde tutulur.]

```
mysql> show tables;
  Tables_in_cengdb |
  course_news
  courses
  exam_news
  exam_types
  firm
  general_news
  instructor
  place_exam_rel
  places
  student
  system_log
  user
12 rows in set (0.00 sec)
```

Tabloyu Analiz etmek:

Tabloyu optimize etmek: mysql> optimize table courses; +----+ Op | Msg_type | Msg_text | Table -----+ | cengdb.courses | optimize | status | OK +----+ 1 row in set (0.00 sec) mysql>

Database yaratma;
create database <database adı>

mysql> create database deneme; Query OK, 1 row affected (0.00 sec)

TINYINT(M) -> Numerik tamsayılar için. -128, 127 arasında değer alabilir. UNSIGNED ifadesi kullanılabilir.

SMALLINT(M) -> Numerik tamsayilar için. -32768, 32767 arasında değer alabilir. UNSIGNED ifadesi kullanılabilir.

MEDIUMINT(M) -> Numerik tamsayılar için. -8388608, 8388607 arasında deger alabilir. UNSIGNED ifadesi kullanılabilir.

INT(M),INTEGER(M) -> Numerik tamsayılar için. -8388608, 8388607 arasında değer alabilir. UNSIGNED ifadesi kullanılabilir.

BIGINT(M) -> Numerik tamsayilar için. -9223372036854775808, 9223372036854775807 arasında değer alabilir.

FLOAT((M)(D)) -> Üstel tamsayilar için. -3.402823466E+38, -1.175494351E-38 arasında değer alabilir.

DOUBLE((M)(D)) -> Üstel tamsayılar için. -1.7976931348623157E+308, -2.2250738585072014E-308 arasında değer alabilir.

DECIMAL((M)(D)) -> Noktalı sayilar için.

DATE -> Tarih formatlı veri için. 'YYYY-MM-DD' formundadır.

DATETIME -> Tarih-saat formatlı veri için. 'YYYY-MM-DD HH:MM:SS' formundadır.

TIMESTAMP -> Özel tarih-saat formatlı veri için.

TIME -> Zaman formatlı veri için. 'HH:MM:SS' formundadır.

YEAR(2|4) -> 2 yada 4 dijitli yıl değeri tutan tarih formatı. 'YYYY' veya 'YY' formundadır.

CHAR(M) -> Sabit uzunluklu karakter dizisi için. 1-255 arasında karakter tutabilir.

VARCHAR(M) -> Değişken uzunluklu karakter dizisi için. 1-255 arasında karakter tutabilir.

TEXT -> Değişken uzunluklu karakter dizisi için. 1-65535 arasında karakter tutabilir.

MEDIUMTEXT -> Değişken uzunluklu karakter dizisi için. 1-16777215 arasında karakter tutabilir.

LONGTEXT -> Değişken uzunluklu karakter dizisi için. 1-4294967295 arasında karakter tutabilir.

ENUM('deger1'..) -> Kullanıcının belirttiği anahtarları tutar. Anahtar 65535'e kadar olabilir.

Table Yaratma

```
create table  (degiskenler)
CREATE TABLE `tablom` (
 `id` INT NOT NULL AUTO_INCREMENT,
 `isim` VARCHAR(25) NOT NULL,
 `soyisim` VARCHAR(50) NOT NULL,
 INDEX (`id`),
 UNIQUE ('id')
 );
```

Alanların Özelliklerini görme

Alan özellikleri değiştirme

ALTER TABLE `deneme`.`tablom` CHANGE `id` `id` BIGINT(11) NOT NULL AUTO_INCREMENT;

Tabloya Veri eklemek ve ekli verileri görmek

```
INSERT INTO `tablom`
       (`id`, `isim`, `soyisim`)
VALUES ('1', 'çağlar', 'ülküderner');
mysql> select * from tablom;
 +---+
 | id | isim | soyisim
 +---+
   1 | çağlar | ülküderner |
 +---+
 1 row in set (0.00 sec)
```

Veri eklemek

```
INSERT INTO `tablom`
          (`id`, `isim`, `soyisim`)
VALUES ('', 'doruk', 'fişek');
mysql> select * from tablom;
| id | isim | soyisim
+---+
  1 | çağlar | ülküderner
 2 | doruk | fişek
2 rows in set (0.00 sec)
```

Belirli alanları tarama

```
mysql> select * from `tablom` where
 `isim`='doruk';
+---+
| id | isim | soyisim |
+---+
| 2 | doruk | fişek
+---+
1 row in set (0.00 sec)
```

Yanlış girilenlerin düzeltilmesi

```
UPDATE `tablom` SET `isim` = 'çağlar 2' WHERE `id` = '1'
 LIMIT 1;
mysql> select * from tablom;
+---+
| id | isim | soyisim |
+---+
| 1 | çağlar2 | ülküderner |
 2 | doruk | fişek
+---+
2 rows in set (0.00 sec)
```

Distinct ile teke indirgenen seçimler

```
mysql> select * from main;
-----+
```

3 rows in set (0.00 sec)

Distinct ile indirgenen seçimler

Distinct ile indirgenen seçimler

```
mysql> select distinct c_name,t_name from
  main;
  c_name
                      | t_name
  Ankara
                      | Küçük Tiyatro
                        yeni sahne
  Ankara
  İstanbul(Trakya) | bkm
3 \text{ rows in set } (0.00 \text{ sec})
```

Having ile koşula bağlı seçim

```
mysql> SELECT * FROM `tablom`
 having`id`>1;
+----+
| id | isim | soyisim |
+---+
| 2 | doruk | fişek
+---+
1 row in set (0.00 sec)
```

Where kullanımı

```
mysql> select * from tablom where
 id=1;
+---+
| id | isim | soyisim
+---+
 1 | çağlar | ülküderner |
+---+
1 row in set (0.00 sec)
```

Having + Where kullanımı

```
mysql> SELECT * FROM `tablom` where
 `id`>0 having `isim`='doruk';
+---+
| id | isim | soyisim |
+---+
| 2 | doruk | fişek
+---+
1 row in set (0.00 sec)
```

Select biraz daha...

```
mysql> select * from tablom where id between 0
 and 3;
+---+
| id | isim | soyisim
+---+
 1 | çağlar | ülküderner
| 2 | doruk | fişek
---+----+
2 rows in set (0.01 sec)
```

Biraz da gerekebilir String fonksiyonları

```
Like değimi
' 'karakteri => herhangi bir karakter
'%' karakteri => herhangi bir karakter dizisi
SELECT 'çağlar' LIKE 'çağ%'
SELECT 'çağlar' LIKE 'çağ___'
0
NOT: \ (escape karakteri)
```

Biraz da gerekebilir String fonksiyonları

- 'STRCMP' İFADESİ STRCMP (kelime1, kelime2)
 - □ Kelime1 ile Kelime2 aynı ise 0,
 - □ Kelime1 Kelime2'den alafabetik olarak büyük ise 1,
 - Diğer durumda -1 degeri üretilir.

SELECT STRCMP('abc', 'abc') =>0

STRCMP('abc',cba')=> -1

STRCMP('cba', 'abc') => 1

Biraz da gerekebilir String fonksiyonları

'BINARY' İFADESİ

```
SELECT "a"="A"; =>1
SELECT BINARY "a"="A"; =>0
```

Diğer String fonksiyonları

- ASCII (veri): veri'nin ascii karşılığını bulur.
- **CONV (veri, a1, a2):** veri'yi a1 tabanlı olarak alıp a2 tabana dönüştürür.
- **BIN (N):** 10 tabanlı N verisini binary forma yani 2'lik tabana dönüştürür.
- **OCT (N):** 10 tabanlı N verisini oktal forma yanı 8'lik tabana dönüştürür.
- **HEX (N):** 10 tabanlı N verisini heksadesimal yani 16'lik tabana dönüştürür.
- **CHAR (N1, N2..):** ascii kodlu N1,N2 degerlerini stringe dönüştürür ve birleştirir.
- **CONCAT (N1, N2..):** N1,N2 verilerini stringe çevirip birleştirerek geri verir. NULL değer girilirse sonuç NULL olur.
- **LENGTH (N1):** N1 stinginin karakter sayısını bulur.

Matematiksel ifadeler

- ABS (x): x'in pozitif değerini bulur.
- **SIGN (x):** x pozitif ise 1, negatif ise -1, 0 ise 0 değerini üretir.
- **MOD (x, y):** x y'ye bölünür ve kalan değer fonksiyondan döner.
- FLOOR (x): x'e en yakın ve x'den küçük tamsayıyı bulur.
- **CEILING (x):** x'e en yakın ve x'den büyük tamsayıyı bulur.
- **ROUND (x):** x'e en yakın tamsayıyı verir.
- **ROUND (x, D):** noktalı sayılarda x'e en yakın, noktadan sonra D rakam olan sayıyı verir.

Matematiksel Fonksiyonlar

POW (x, y), POWER (x, y): x'in y'ninci kuvvetini bulur.

SQRT (x) : x'in karekökünü bulur.

PI(): Pi sayısını verir.

GREATEST (x, y, z ..): en büyük veriyi bulur.

TRUNCATE (x, D): noktalı x sayısını noktadan sonra D rakamlı hale sokar.

Tarih – Saat fonksiyonları

DAYOFWEEK(tarih) => YYYY - MM - DD formudaki tarih'in, ODBC standardinda haftanın kaçıncı günü olduğunu bulur.

SELECT DAYOFWEEK('2001-12-26') =>4

DAYOFMONTH(tarih) => Ayın kaçıncı günü olduğunu bulur.

DAYOFYEAR(tarih) => Yılın kaçıncı günü olduğunu bulur.

MONTH(tarih) => Kaçıncı gün olduğunu bulur.

DAYNAME(tarih) => Gün adını bulur.

MONTHNAME(tarih) => Ay adını bulur.

QUARTER(tarih) => Tarihin, yılın kaçıncı çeyreğinde olduğunu bulur.

WEEK(tarih) => Yılın kaçıncı haftası olduğunu bulur.

YEAR(tarih) => Hangi yıl olduğunu bulur.

HOUR(zaman) => HH : MM : SS formatındaki zaman verisinden saat bulunur.

MINUTE(zaman) => Dakikayi bulur.

SECOND(zaman) => Saniyeyi bulur.

DATE_FORMAT

```
%M : Ay adi ( January, December )
%W : Gun adi ( Sunday, Saturay )
%D: Gun degeri ve eki (1st, 2nd)
%Y: Yil degeri, 4 dijit (1993)
%y: Yil degeri, 2 dijit (93)
%a : Kisaltilmis gun adi ( Sun, Sat )
%d : Gun degeri , 2 dijit ( 00 , 31 )
%e : Gun degeri ( 0 , 31 )
%m : Ay degeri , 2 dijit ( 01 , 12 )
%c : Ay degeri (1, 12)
%b: Kisaltilmis ay adi (Jan, Dec)
%j: Yilin gun sayisi (001, 366)
%H: Saat, 2 dijit (00, 23)
```

```
%k : Saat ( 0 , 23 )
%h : Saat , 2 dijit ( 01 , 12 )
%I: Saat (1, 12)
%i: Dakika (00, 59)
%r: Zaman, 12 saatlik (hh: mm: ss
   [AP] M)
%T: Zaman, 24 saatlik (hh: mm: ss)
%S: Saniye (00, 59)
%p : AM yada PM
%w : Haftanin kacinci gunu oldugu
   (0=Sunday, 6=Saturday)
%U : Yilin kacinci haftasi oldugu
   (Sunday haftanin birinci gunu)
%u : Yilin kacinci haftasi oldugu
   ( Monday haftanin birinci gunu )
%%: Sadece ' % ' karakteri
```

DATE SON

```
'CURDATE', 'CURRENT_DATE' O anki tarih
```

'NOW', 'SYSDATE', 'CURRENT_TIMESTAMP' O anki zaman gün ay yıl

SELECT NOW();

2001-12-26 14:52:46